

[หน้า 28]

**การใช้งบประมาณฐานกิจกรรม
(Activity-Based Budgeting):**

กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียน

ธันวา ลักขณาชัย
มนวิภา ผดุงสิทธิ์

งบประมาณฐานกิจกรรมเป็นแนวคิดที่เน้นการดำเนินงานที่ระดับกิจกรรม เพื่อพัฒนาผลการดำเนินงานและต้นทุนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีข้อได้เปรียบเหนือการจัดทำงบประมาณในรูปแบบเดิมคือ งบประมาณที่จัดทำโดยอิงแนวคิดระบบต้นทุนฐานกิจกรรมมีแนวโน้มที่จะถูกต้องแม่นยำมากกว่า และให้ข้อมูลที่ช่วยให้ผู้บริหารเข้าใจถึงความต้องการใช้ทรัพยากร ช่วยเพิ่มความแม่นยำของการพยากรณ์ทางการเงินและความเข้าใจด้านการจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ขององค์กร ทำให้ระบบควบคุมเชิงจัดการขององค์กรมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม การศึกษาในเรื่องของการนำงบประมาณฐานกิจกรรมมาใช้ในองค์กรยังคงมีจำกัด

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงความแพร่หลายในการนำงบประมาณฐานกิจกรรมมาใช้ในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทัศนคติของผู้ที่ใช้งบประมาณฐานกิจกรรม ปัญหาและอุปสรรคในการนำงบประมาณฐานกิจกรรมมาใช้ในองค์กร รวมถึงแนวโน้มของการนำงบประมาณฐานกิจกรรมมาใช้กับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในอนาคต

ผลการวิจัยพบว่า บริษัทจดทะเบียนที่ใช้งบประมาณฐานกิจกรรมส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่า งบประมาณฐานกิจกรรมช่วยให้องค์กรควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น สนับสนุนการลดหรือปรับปรุงขั้นตอนในการปฏิบัติงาน ทำให้ห้องปฏิบัติการอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการต่อรองงบประมาณ เมื่อการควบคุมในระดับปฏิบัติงาน ทำให้การจัดทำงบประมาณสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ และสิ้นเปลืองเงินที่ช่วยสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร

สำหรับปัญหาส่วนใหญ่เมื่อมีการนำงบประมาณฐานกิจกรรมมาใช้เกิดจากการที่พนักงานส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจที่ดีพอเกี่ยวกับงบประมาณฐานกิจกรรม นอกจากนี้ยังพบว่า ปัญหาเกิดจากการขาดการสื่อสารภายในองค์กร การที่ข้อมูลไม่สอดคล้องกันระหว่างการคิดต้นทุนฐานกิจกรรมและงบประมาณฐานกิจกรรม ทำให้ตัวเลขในงบประมาณฐานกิจกรรมไม่มีความน่าเชื่อถือ และการที่ระบบสารสนเทศไม่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ความคิดที่ว่า งบประมาณฐานกิจกรรมมีความยุ่งยากและซับซ้อน เป็นอุปสรรคที่จะทำให้งบประมาณฐานกิจกรรมยังคงไม่ได้รับความสนใจจากบริษัทจดทะเบียนมากนัก

คำสำคัญ: งบประมาณฐานกิจกรรม

Activity-based budgeting (ABB) is designed to operate at the activity level for continuous improvement in performance and costs. ABB has advantages over traditional budgeting. Using the activity-based costing (ABC) concepts, ABB has the potential of being more accurate and provides greater insights into the demand of resource. ABB also increases both the accuracy of financial forecast and the understanding about management. All of these are in conformity with the organization's strategic plan, resulting in efficient management control systems. However, the study on the implementation of ABB is somewhat limited.

This research is explorative in nature. The research objectives are to investigate the widespread of ABB implementation in Thai listed companies, the attitude of ABB users, problems and obstacles in ABB implementation. This study also explores the trend for ABB implementation in Thai listed company in the future.

The study shows evidences that most respondents agree that ABB (1) helps the business control unnecessary expenses; (2) encourages the improvement and/or reduction of operating processes; (3) enables the firms to make more efficient use of assets; (4) reduces the problems incurred in budget negotiation; and (5) increases control in operating level. All of these make budgeting from ABB in line with the company's strategic plan and enable ABB as a decision support tool for management.

Problems arising from ABB implementation include the lack of knowledge of and familiarity with ABB, the lack of communication within an organization, the inconsistency of data among ABB and ABC systems, and the inefficiency of information systems. In addition, the belief that ABB is complex is an obstacle that makes ABB less attractive to listed companies.

Keywords: Activity-based budgeting

Download จาก